

אם בארזי הרבנון נפלה שלהבת, מה יגידו בדמשק ובקאה'ר

הקרב על לבנון

התנפלו הדרוזים על המאורניים, טבחו מהם אלפים רבים בלבנון ובדמשק. בעקבות טבח זה נחת צבא צרפתי בלבנון, כמגן הנוצרים.

ראשיגשר במרחב

בן-ברית חשוב מצאו סוכני רע"ם בכמאל גיבלאט, מנהיג הדרוזים בלבנון, וראש המפלגה הפרוגרסיבית-סוציאליסטית. משפחתו של כמאל היתה אחת משתי ה"משפחות החשובות בלבנון, עוד לפני 500 שנה, והוא ראה בנושאי שמעון עסקן מפלגתי נחות-דרגה.

בהדרגה קיבל גיבלאט את הקו הסורי, לפיו אין ללבנון וסוריה אלא מדינה אחת, שהופרדה באופן מלאכותי על-ידי הצרפתים, אחרי מלחמת העולם הראשונה. כל מה שמעון ואנשיו עושים עתה, סבר הדרוזי, הוא להאריך את הפירוד המלאכותי. בין שני הלקי סוריה — דבר הנותן לאימפריאליזם ה"מערבי ראשיגשר במרחב הערבי. גיבלאט השתכנע גם מדברי הסורים, כי הנשק שחולק על-ידי שמעון לחסידיו המרוגזים יופנה ב"בוא העת נגד אנשי האופוזיציה, ובעיקר נגד המיעוט הדרוזי. אם לא יצליח להיבחר כ"הדש", קבעה השמועה, "ישתמש שמעון בכוח".

הרוגים ופצועים

הניצוץ שאיים לפוצץ את הבית ה"השריפה ניתו בצור, עיר הוייגים ה"קטנה, כ-30 קילומטרים צפונית לנהריה. בשעת אחד התיכוחים האינסופיים בין מצדדי ה"איחוד לשולליו, נטלו כמה מתחכמים דגל לבנוני וירקו עליו. "זה דגל זה?" שאגו, "עכשיו יש דגל אחד לכל הערבים" שלושה מבין מעליבו הדגל נעצרו על-ידי המשטרה. בעיר הדחוסה פליטים מלטינייים גרם המעצר לסערה. אלפי מפגינים יצאו לרחובות, כשביניהם קריאות-גנאי נגד שמעון והממ"שלה. המשטרה, הנמצאת במצב-הכן מאז ה"רע"ם, היתה נקודת-מיפנה במלחמה הפו-שורה רבבות לבנונים נסעו את המרחק הקצר לדמשק, הריעו לשליל המצרי כגואלם ומושיעם. "אנו רוצים איחוד כל-ערבי יא גמאל!" צעקו הכרזות שנישאו בידו ה"מבוכים.

מעוררים ממיפגן האהדה, הגבירו הסורים את פעילותם מעבר לגבול. כנופיות של מס' תננים חדרו ללבנון, חילקו נשק ציכי חדיש בין אוהדי רעיון האיחוד. "אם ינסה שמעון לשנות את החוקה", עברה האזהרה מפה ל"אוזן, "יהיה מרד מזוין".

תגובתו של שמעון: הגברת המשמרות ל"אורך הגבול הסורי, וחלוקת נשק בין נאי-מינוי בעיקר מבני העדה המרוגזית. "זכרו את 1860!" היתה סיסמתם. באותה שנה

של החוקה הלבנונית, שיאפשר לו להציג את מועמדותו שנית. סיכויו נראו טובים מאד — כל שכן שקודמו בתפקיד, הנשיא בישארה אל-כורי, זכה אף הוא לאותו כבוד. הסורים פתחו במערכה בלתי-רשמית, אך גלויה, נגד שמעון. המטרה: לארגן מרד אזרחי מזוין בלבנון.

סוכנים סוריים החלו מסיתים את התר-שבים נגד הנשיא משרת-המערכ; חבלנים פוצצו גשרים ותחנות-כוח, כדי להוכיח מה דל כוחו של המשטר. נעשה אפילו נסיון לרצוח את שמעון עצמו, אך הפצצה שהונחה בארמונו התפוצצה בהעדרו.

זרע הפורענות גולט בקרקע פוריה. 1.8 מיליון הרוגים של הלבנון מחולקים ל-תריסר עדות, מחנות, ובכל אזור שולטות כמה משפחות, אשר האיבה ביניהן עברה גילגולי דורות. הסוחרים של בירות שונאים את תושבי הצפון, העסקנים המאורניים הר-ששים מפני התגברות המיעוט המוסלמי ה"גדול. באומה כה מפורדת ומסוכסכת, לא היה קשה לסורים להסית ולהדחיק.

"זכרו את 1860!"

ביקורו של גמאל עבד אל-נאצר ב"סוריה היה נקודת-מיפנה במלחמה הפו-שורה רבבות לבנונים נסעו את המרחק הקצר לדמשק, הריעו לשליל המצרי כגואלם ומושיעם. "אנו רוצים איחוד כל-ערבי יא גמאל!" צעקו הכרזות שנישאו בידו ה"מבוכים.

מעוררים ממיפגן האהדה, הגבירו הסורים את פעילותם מעבר לגבול. כנופיות של מס' תננים חדרו ללבנון, חילקו נשק ציכי חדיש בין אוהדי רעיון האיחוד. "אם ינסה שמעון לשנות את החוקה", עברה האזהרה מפה ל"אוזן, "יהיה מרד מזוין".

תגובתו של שמעון: הגברת המשמרות ל"אורך הגבול הסורי, וחלוקת נשק בין נאי-מינוי בעיקר מבני העדה המרוגזית. "זכרו את 1860!" היתה סיסמתם. באותה שנה

א ? אולם האורחים הגדול, בארמון הסולטן בדמשק, נכנסה משלחת של נכבדים לבנוניים. ראש המשלחת, גבר שמן ונמוך, התווה קידה עמוקה וקרא בהתרגשות: "אללה יאריך את חיך, מנהיג מולדתנו".

היה זה ב-15. זה עתה הצליח הסולטן העותומני סלים הראשון להשליט את מרותו על סוריה, ארץ-ישראל ומצרים. בדרכו חזרה לקושטא אחד במשק, בראש המשלחת ה"לבנונית שהתייצבה לפניו עמד נסיך ערמומי בשם פאכר אל-דין, שבא לברך את הסולטן על הצהרותיו, ולשטוח לפניו את בקשתו: על העניק ללבנון מולדת-מה של עצמאות.

לפני שלושה שבועות חזר ונישנה ב"דמשק מתוזה, שדמה מאד לאותו מחוזה מלפני 441 שנה. אל האולם הגדול של ארמון האורחים נכנסה משלחת של נכבדים לב-נוניים. ראש המשלחת נפל על צדארו של גמאל עבד אל-נאצר, אשר זה עתה הצליח לאחד את מצרים, סוריה ותימן תחת של-טונו. הלבנוני שיבח את השליט המצרי, אי-חל לו הצלחה ונצחון. גם בפיו היתה בקשה מדינית: שעבד אל-נאצר יספח את הלבנון לרפובליקה הערבית המאוחדת.

השבוע נראה היה כי גמאל עבד אל-נאצר הסכים להיענות לבקשה.

המטרה: מרד מזוין

מ זה קרוב לשה, עומדת הלבנון תחת לחץ מתמיד של שכנתה הגדולה סוריה. הסורים, אשר ממשלתם נסתה בהתמדה שמאלה, והצטרפה בגלוי למחנה המזרחי, ראו בעין רעה את המשטר הפרו-מערבי של הלבנון.

במרכזו של משטר זה עמדה דמות אלגני-טית ומצוחצחת: נשיא המדינה כמיל שמ"עון, בן-בריתו המושבע של המערב. תחילה קיוו הסורים כי בתום שש שנות כהונתו כנשיא, יבוא במקום שמעון אדם הנתון יותר להשפעת התנועה האלאומנית הערבית. אך שמעון הודיע כי ברצונו לבקש תיקון

הברכה

נכבד לבנוני זה מיפס על גדר המרפסת ה"תחתית, בארמון האורחים בדמשק, כדי לברך את גמאל עבד אל-נאצר, העומד במרפסת העליונה. מרוב התלהבות כמעט נופל האישי, אך חבריו הלבנוניים תומכים בו מאחוריו.

גברות המתיחות האחרונה, פתחה באש על המפגינים. כמה מהם נפצעו או נהרגו. עש"רות נלקחו למעצר. כעבור שעה קלה החלה שכיחה כללית שנמשכה תשעה ימים. אך למרות מאמצי הסוכנים של רע"ם לא ה"פסטה השביתה לשאר חלקי הארץ.

רגע זה נראה לסורים כמתאים במיוחד לביצוע פעולת ההסתננות הגדולה ביותר עד כה. מאות דרוזים, מצויידים בנשק אוטומטי, ברימוניידי ובחומר-נפץ, נעו ב"קבוצות גדולות לעבר הגבול הלבנוני. אך הצבא הלבנוני היה מוכן. בסידרת היתקי לילות נהרגו קרוב ל-30 מסתננים, עשרות נשבו עם נשקם, ורבים אחרים נמלטו חזרה לסוריה. הסיבוב הראשון הסתיים בנצחון שמעון.

אולם היה ברור לגמרי כי יהיה זה קרב בין סיכויים רבים, עם סיכויים לא מבוטלים כי ישתתפו בו לא רק כוחות הבטחון ה"לבנוניים ומסתננים מסוריה. סוכנויות-ידיעות סילגרו מבירות, כי הנשיא שמעון יודיע לעזרתו את הצי האמריקאי הששי, אם תגבר החתירה הסורית.

שארל מאליק, הדוקטור לפילוסופיה ה"משמש כשר-חוץ של הלבנון, העביר אף הוא הודעה לעבד אל-נאצר, דרך משלחתו באר"ם. למרות שממשלת הלבנון הכחישה את ה"ידיעה, שהיא עשויה להזעיק את האמריקאים, היתה הודעתו של מאליק חד-משמעית: הוא ביקש מעבד אל-נאצר להפסיק את ההסתננות ללבנון, "כל עוד העניין מוגבל לשנינו".

"הפלישה הרצויה" פון המצרי אל כן הנדיר השבוי. מ"סאחר את הציור הזה, המראה תהלוכה אינסופית של לבנונים, שבאו לברך את גמאל עבד אל-נאצר בעת ביקורו האחרון בדמשק. שתי הכרזות קוראות: "הלבנון מברכת את איחוד הערבים", ו"יהיה נאצר (מנצח) הערבים". מסביב לעבד אל-נאצר מסתובבות יוני שלום.

הודו שני הצדדים בקיום טיוטא מוסכמת של המצע הרעיוני המשותף, הדוגלת באיחוד הארץ ובהשגת שלום עם הערבים. . . . **פְּקִירֵי הַיֶּשָׁק**, שפורטרו לפני חודשים אחדים מאגף ההספקה של מוסד משלתי זה, פוטרו אחרי שנתגלתה עיסקת הסוכר עם חברת סמפו — זאת גילה העולם הזה (1069). ה"שבוע, כעבור שלושה שבועות, אישר דו"ח מבקר המדינה עובדה זו. . . . **התחרות הפומבית** להתמחות חיה של הצנתנית חנה סנש, נסתיימה השבוע בבחירת מחוזהו של אהרון מגד להצגה, כפי שניבא העולם הזה (1058) בפרסמו את הידיעה כי ה"בימה ה"מינה מלכתחילה את העיבוד להצגה אצל אהרון מגד, עוד לפני שנפתחו מעטפות התחרות.

בואו נשתה לחיים / ונרים כוסות / בואו נראה שלא רק מים / כאן יודעים לשתות. / נראה להם הפעם / כיצד יודעים לשתות. / בואו נרים גלים / יחד במחול / בואו נרקוד מהבו מים" / עד לרוק נ"רול. / בואו נצחק כרעם / הנשמע רחוק / בואו נראה שגם היום / יודעים כיצד לצחוק / נראה להם הפעם / כיצד יודעים לצחוק" . . . **את מנויו הרישמי** של ראלף באנץ' כשליחו האישי של דאג המרשאל ב"מזרח התיכון, ניבא מדור תצפית בהעולם הזה (1061). רק השבוע נתפרסמה הודעה רישמית על מינוי זה. . . . **על קיום הפ"כ** סודי לאיחוד, שנחתם בין מנהיגי הציונים הכלליים והירות, הודיע מדור תצפית של העולם הזה (1070) לפני שבועיים. השבוע

שיש — אנדרטה שאינה שותה גאווה, אינה שטה בסירת-זכוכית ואפילו אינה יכולה להת"לונן על סדין לא נקי.

תזכיר בואו וכתוב שיר

שיר העשור, שהתחרות לכתיבתו נס' תיימה בכשלון חרוץ אחרי 47 הצעות נדחו כולן (העולם הזה 1065). נרכש השבוע בכסף מלא מהפזמונאי דן אלמגור והמלחין יוחנן זראי. השניים כבר הספיקו להקליטו בכיצועה של ריקה זראי, לשידור פומבי מכל בימות הבידור של יום-העצמאות. הנוסח: "בואו נשיר ביחד / את כולם נער / בואו נראה להם כיצד / עושים שמחה בעיר / נראה להם הפעם / כיצד יודעים לשיר. /

לפרנס בהרחבה ובכבוד את תושבי אילת. למטרה זו מסירים מעצמם חלק מתושבי אילת כל שמץ של כבוד עצמי: "מישהו ארבע לירות. כן, אנחנו ניגש על הרצף? מה, הסדין מלוכלך? לא מוצא חן בעיניך? או לך לשפת הים. שם נוח יותר. למה? ככה! עשה לי טובה, אין לי זמן לכל מטייל לחוד". הציע אחד מליצני העיר, כשהוא מונה ביד רטובה עשרות שטרות של עשר לירות: "אם כל מטייל יתרום חצי גרוש, אפשר יהיה להקים אנדרטה למטייל האלמוני". ה"ציע את הלצה רצינית מאד: התנאים ר"חיסם בהם נתקל המטייל האלמוני באילת, עלולים להביא עוד בזמן הקרוב ביותר לכך שאת מקומם של המטיילים המחכים לטרמפ בכיכר העיר תחפשו אנדרטת-זיכרון של